

JEDLIK ÁNYOS

1800 - 1895

JEDLIK ÁNYOS EMLÉKEZETE *

Jedlik Ányosról, az ő csendes mederben lefolyt, majdnem százéves életéről és a magyar tudományosság szolgálatában kifejtett munkásságáról, az ő fényes tulajdonságairól és gyengéiről fogok itt megemlékezni, nem magasztaló, de meggyőződésem szerint igazságos szavakban, hogy kegyeletes tiszteletünknek iránta kifejezést adjunk, és hogy az ő életének példájából mi is okulást merítsünk.

Egy rendtársa életének utolsó éveiben azt kérdezte tőle: „miért választotta tanulmánya tárgyául éppen a fizikát, miért nem például a teológiát, mely a legmagasztosabb dolgokkal foglalkozik?” Erre ő így felelt: „Látja, minden tudományágban tanulhattam volna eleget és szépet, de a fizikában tanulok és egyszersmind mulatok, gyönyörködöm is.” (...)

Két nagy felfedezéséről akarok említést tenni: az elektromágneses motorról és az elektromos dinamógépről, mely Jedlik magányos dolgozószobájában látott napvilágot, de, sajnos, ott rejtve is maradt. Sem ő maga, sem azok, akik nehezen hozzáférhető műhelyébe bepillanthattak, nem ismerték fel idejekorán e fölfedezések jelentőségét, s az őt gyönyörködtető experimentum csak olyan kezdet maradt, amelynek nem került folytatása. Mások később találták meg ugyanezen fölfedezések magját, de termékeny talajba tudták elvetni, hol nagyra nőtt, s ültetőinek babérkoszorút hajtott. (...)

Ötvenhárom éven át tanította ő a fizikát, előbb a bencés rend győri líceumában, utóbb a pozsonyi akadémián, s végre 1840-től 1878-ig a pesti egyetemen. Előadása a kutató tudós előadása volt, ki hallgatóihoz úgy beszél, mint tudóstársakhoz, ki előtt nem rejt el titkot, hanem feltárja leplezetlenül a maga gondolatmenetét. 1878-ban tanártársainak, régi tanítványainak tiszteletétől és szeretetétől kísérve, királyi kitüntetéssel vonult nyugalomba. Visszatért a győri házba, honnét majdnem egy fél évszázaddal előbb indult el, hogy tanítói tisztét a zárda falain kívül is teljesítse. (...)

Közöttünk már csak emléke él tovább, nem mint szellemóriásé, akit csak bámulni tudnánk, hanem mint úttörő munkásé, akit követhetünk.

Használja fel mindegyikünk azt az időt, melyet neki a Mindenható e földi életútjára kimért, a maga elvállalt feladatának teljesítésére olyan kitartással és olyan takarékosan, mint ahogy felhasználta Jedlik azt a közel száz évet, amely Isten különös kegyelméből neki jutott.

Őrizzük meg az ő emlékezetét!

* Szemelvények Eötvös Loránd 1897. május 9-i, a Magyar Tudományos Akadémia közülésén elhangzott emlékbeszédéből.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

a Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének kezdeményezése alapján az ipari és kereskedelmi miniszter 1996-ban, a magyar szabadalmi rendszer centenáriumi évében alapította a 16/1996. (III. 20.) IKM rendelet alapján.

A szakmai díj a kimagaslóan sikeres feltalálói tevékenység, valamint a kiemelkedő színvonalú és hatékonyságú iparjogvédelmi munkásság elismerését szolgálja.

A kitüntetettek adományozást igazoló okiratot és plakettet kapnak. Ez utóbbi bronzérem, amelynek előlapját Jedlik Ányos mellképe díszíti a „**JEDLIK ÁNYOS-DÍJ**” körirattal; hátlapja domború, kráterszerű képződményt ábrázol, kipattanó – az alkotó gondolatot, a találmányt szimbolizáló – szikrákkal, valamint a „Magyar Szabadalmi Hivatal 1896–1996” felirattal. Az érem peremén a kitüntetett neve és az érmet alkotó Asszonyi Tamás, Munkácsy-díjas, érdemes művész monogramja olvasható.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke adományozza évente egyszeri alkalommal. Az átadási ünnepségre az alapítás évében először 1996. március 21-én a Magyar Állami Operaházban, a Magyar Szabadalmi Hivatal centenáriumi díszünnepsége alkalmával került sor.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

1996

DR. BENDZSEL MIKLÓS, a Magyar Szabadalmi Hivatal ügyvezető elnökhelyettese

A magyar szabadalmi tájékoztatás modernizálásáért és a nemzeti iparjogvédelmi hatóság szervezeti és működési megújítása terén kifejtett munkásságáért.

DR. FICSOR MIHÁLY, az Igazságügyi Minisztérium főosztályvezetője

A hazai iparjogvédelmi szabályozás 1990-es évekbeli kodifikációs megújításában végzett meghatározó munkájáért, az európai jogharmonizáció szakterületi koordinációjáért.

RUBIK ERNŐ feltaláló, egyetemi tanár, a Magyar Mérnökakadémia elnöke

Kimagasló, világhírű feltalálói tevékenységéért, a művészeti és műszaki felsőoktatás módszertani fejlesztéséért és példamutató innovációs támogató munkásságáért.

SULYOK BÉLA feltaláló, a Magyar Feltalálók Egyesülete titkára

Félévszázados sikeres feltalálói munkásságáért, az egyesületi célkitűzések érdekében végzett fáradhatatlan tevékenységéért.

DR. SZENTPÉTERI ÁDÁM, az S. B. G. & K. Nemzetközi Szabadalmi és Ügyvédi Iroda alapító tagja

Iskolateremtő iparjogvédelmi képviselési munkásságáért, a feltalálói gondolat lényegét oltalmazó kiváló jogi szakértelem jegyében gyakorolt hivatásért és életútért.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

1997

DR. HERMECZ ISTVÁN, a CHINOIN Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára Rt. Kémiai Kutatási Osztályának vezetője, c. egyetemi tanár

A magyar gyógyszerkutatás legjobb hagyományait folytató három évtizedes, kimagasló kutatói munkássága keretében nagyszámú – szabadalommal védett – találmány megalkotásában vett részt. Feltalálói tevékenységének főbb területei: a biológiailag aktív heterociklusos vegyületek szintézise, reaktivitásuk és konformációs viszonyaik tanulmányozása, az antibakteriális kinolonkarbonsavak új előállításának kidolgozása, valamint a gyógyszerek hatását befolyásoló fiziko-kémiai paraméterek meghatározása. Könyvei, publikációi és tudományos közéleti tevékenysége az ipari kutatás meghatározó személyiségévé avatták.

DR. LONTAI ENDRE, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyetemi tanára, a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület elnöke

Hosszú évek óta a magyar iparjogvédelem tudományos művelésének és a jogi felsőoktatásban való tudatosításának meghatározó személyisége. Színvonalas szakirodalmi munkásságával – számos tanulmány, tankönyv és monográfia szerzőjeként – jelentősen hozzájárult az iparjogvédelmi kultúra terjesztéséhez. A szellemi tulajdon körében működő, nagy hagyományú szakmai társadalmi szervezet vezetőjeként bel- és külföldön egyaránt elismerést és tekintélyt érdemelt ki.

DR. PUSZTAI GYULA, az Országos Találmányi Hivatal volt elnöke, a Magyar Védjegy Egyesület elnöke

Több évtizedes szakmai munkásságával a magyar iparjogvédelem törvényi szabályozásának és nemzetközi elismertetésének kiemelkedő személyisége. A magyar iparjogvédelmi hatóság vezetőjeként – 1979–1989 között – a korszerű szabadalomengedélyezési szerepkör kialakítása mellett a műszaki innovációt támogató iparjogvédelmi szolgáltatási tevékenység kezdeményezője. A magyar védjegykultúra szakmai egyesületi eszközökkel való fejlesztésének szellemi irányítója, fáradhatatlan, nemzetközi tekintélyű vezetője.

SZABÓ ZOLTÁN szabadalmi ügyvivő, a Gödölle, Kékes, Mészáros & Szabó Szabadalmi és Védjegy Iroda tagja

Negyedszázadot átívelő szakmai pályafutását az iparjogvédelmi ügyfél-képviseleti hivatás kiemelkedő színvonalú gyakorlása jellemzi. Alapos mérnöki műveltsége, széles körű iparjogvédelmi tudása és tapasztalata a találmányok sorát segíti a jogvédelemhez és az üzleti érvényesüléshez itthon és külföldön; empátiával és kollegialitással végzett munkássága a feltalálók és a szakmai körök általános megbecsülését élvezi. Az iparjogvédelem társadalmi elismertségének növeléséhez jelentős szakmai rendezvények szervezésével járult hozzá.

DR. TAJNAFŐI JÓZSEF egyetemi tanár, a Miskolci Egyetem Szerszámgépek Tanszékének volt vezetője, korábbi tudományos rektorhelyettes

A magyar gépészmérnökképzés meghatározó személyisége, iskolateremtő konstruktőr, a Gépipari Tudományos Egyesület és a Magyar Tudományos Akadémia szakbizottságainak volt elnöke, illetve tagja. Olyan összetett gépek és automatikus rendszerek tervezője és feltalálója, mint a háromorsós megmunkáló központ, az automata tokmányok, a szerszámcsereelő manipulátorok, a cikloidfelület-megmunkáló gépek. A sokfokozatú hajtóművek, a bonyolult felületű kinematikai elemek, valamint a szerszámgépek, robotok morfológiai vizsgálata területén folytatott munkássága is kiemelkedő jelentőségű.

HONORIS CAUSA JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

k a p t a k

GLATZ FERENC a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

VÁRSZEGI ASZTRIK pannonhalmi főapát

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

1998

DR. ANDRÁSI FERENC, a Gyógyszerkutató Intézet Farmakológiai Osztályának vezetője

A mai magyar ipari gyógyszerkutatás megalapozói-
nak egyike, nevét 1970-ben a túlzott gyomorsav-
elválasztást csökkentő, az ulcus ventriculi terá-
piáját forradalmasító molekula, a 2-piridiltioacet-
amid (PTA) felfedezése tette világhíressé, ugyanis a PTA
módosításával jutottak el az ASTRA kutatói a világ
egyik legsikeresebb gyógyszeréhez, az omeprazolhoz. A
pirimidinszármazékokat tartalmazó gyógyászati készít-
ményekre vonatkozó 1995-ös szabadalmi bejelentését
megelőzően kutatócsoportja már 35 szabadalom birtokosa
volt. Farmakológiai műhelye több évtizedes, iskola-
teremtő munkásságán alapul.

DR. BEDŐ ZOLTÁN, az MTA Mezőgazdasági
Kutatóintézete igazgatója, a mezőgazdasági tudományok doktora

A magyar búzanemesítés egyik meghatározó mód-
szertani és alkotó munkásságú személyisége.
Elsőként létesített növénynemesítő kutatóhelyen
molekuláris nemesítési laboratóriumot a fontosabb
agronómiai jellegek molekuláris térképezésére, mole-
kuláris markerek növénynemesítési felhasználására.
Elméleti eredményei beépültek a gyakorlati nemesítésbe:
Magyarországon 24, külföldön 14 államilag elismert
búzafajta társszerzője. Feltalálói munkásságát 25 szaba-
dalmazott új növényfajta fémjelzi. A hazai búzater-
mesztésben a munkatársaival előállított fajták termő-
területi részaránya meghaladja az 50 százalékot.

DR. GÉMES ISTVÁN, a Nitroil Vegyipar Termelő-
Fejlesztő Rt. elnök-vezérigazgatója

Több évtizedes fejlesztői tevékenysége döntően a
folyamatos katalitikus hidrogénező eljárások labo-
ratóriumi méretű kidolgozásához, majd ezek üzemi
méretig történő méretnöveléséhez, illetve speciális
ipari segédanyagként hasznosítható kompozíciók kidol-

gozásához fűződik. Jelentős műszaki alkotói munkásságát a több mint 40 szabadalomban való társfeltalálói közreműködés bizonyítja. Az általa vezetett Nitroil Rt. saját fejlesztésű – alifás, cikloalifás és aromás aminok, valamint heterociklusos vegyületek különféle N-alkilált származékainak, aromás vegyületek hidrogénezett származékainak, aromás aminok ésaminszármazékok, valamint speciális ipari segédanyagok – előállítási eljárásait felhasználva több milliárd forint értékű terméket állított elő és exportált.

DR. PALÁGYI TIVADAR szabadalmi ügyvivő, a Danubia Szabadalmi és Védjegyiroda Kft. tagja, az AIPPI Magyar Csoportjának elnöke

Példaadó szabadalmi ügyvivői munkásságát fémjelzi a magyar gyógyszeripar legkiválóbb találmányainak sikeres külföldi jogvédelme: szaktudása és iskolateremtő tevékenysége nemzetközileg elismert. A hazai szabadalmi ügyvivőképzés meghatározó személyisége. Az AIPPI Magyar Csoportjának – amely az egyik legelismertebb nemzeti csoport – főtitkári, majd elnöki irányítása mellett kiemelkedő nemzetközi szervező munkát végzett. Publicisztikai tevékenysége széles körű, a világ iparjogvédelmi eseményeiről azonnali és pontos tájékoztatást ad a Szabadalmi Közlöny és Védjegyetesítőben megjelenő, immár egy évtizedes rovata révén.

DR. RICHTER PÉTER, a Budapesti Műszaki Egyetem Atomfizika Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, a műszaki tudományok doktora

Kimagasló eredményességű felsőoktatási K+F-tevékenységet valósít meg a műszaki fizika különböző területein. Új optikai technológiák – akusztóoptika, polimeroptika, integrálóoptika, lézeres anyagmegmunkálás, elektrolitográfia – kifejlesztése és ipari bevezetése, valamint analitikai és folyamat-ellenőrzési célú spektroszkópiai mérés technikák kidolgozása fűződik a nevéhez. A lézerfizika gyakorlati alkalmazása terén jelentős eredményeket ért el változtatható frekvenciájú lézerdiódák és változtatható sáv szélességű lézertérny előállítására vonatkozó eljárás kimunkálásában. Feltalálóként 21 találmányi bejelentés, illetve szabadalom birtokosa.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

1999

DR. GÖDÖLLE ISTVÁN, villamosmérnök, szabadalmi ügyvivő, a Szabadalmi Ügyvivői Kamara elnöke

Több mint negyed százada magas színvonalon és odaadón gyakorolja szabadalmi ügyvivői hivatását. Kiemelkedően igényes szakmai munkája eredményeként különösen az elektronika és az energetika területét érintő találmányok szabadalmaztatásában számít szak tekintélynek. Munkásságában fontos elem szabadalomjogi oktatói és publikációs tevékenysége. Számos bel- és külföldi iparjogvédelmi szervezet tagja, elnökségi tagja a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesületnek. Meghatározó szerepet játszott a Szabadalmi Ügyvivői Kamara 1996. évi megalakításában, melynek alapító elnökeként sokat tett az iparjogvédelmi képviselői hivatás társadalmi elismertségéért.

GREGUSS PÁL, feltaláló biofizikus, vegyész, az alkalmazott biofizika professzora

Legjelentősebb szakmai eredményei: a szonoszennitív anyagok kidolgozása ultrahangok láthatóvá tételére, az akusztikai – ultrahang – holográfia lehetőségének elméleti kimutatása és kísérleti bebizonyítása, a biológiai információfeldolgozás holografikus modelljének kidolgozása, az ultrahangok és lézerek biológiai hatásainak és orvosi alkalmazhatóságának kutatása, a központelvű leképezés elméletének és az erre alapozott panoramikusságú lézerek – PAL optika – és mérés-technikai alkalmazásainak – radiális metrológia – a kidolgozása. Számos nemzetközi tudományos szakmai szervezet megbecsült tagja. Kutatói eredményességét hazánkban és külföldön szabadalmaztatott és úttörő programokban alkalmazott találmányok és igényes publikációk egész sora illusztrálja.

MAROSI GYÖRGY, villamosmérnök, szabadalmi ügyvivő, a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület főtitkára

A hazai iparjogvédelmi kultúra társadalmi-gazdasági hatókörét állandóan tágító innovációs, pénzügyi, illetve 1993-tól vállalat-vezető. A Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesületnek 1985-től főtit-

kárhelyettese, majd 1990-től – immár harmadik periódusban – főtitkára. Szakmai társadalmi munkássága középpontjában a különböző szűkebb jogterületek közötti kapcsolatok megerősítése, a szellemi tulajdont védő egyes oltalmi formák együttes alkalmazását szolgáló piaci magatartás szorgalmazása áll. Tevékenységének meghatározó szerepe van a MIE tudományos kutatást, műszaki fejlesztést és a hazai innovációt hatékonyan támogatni képes, nyitott és elismert szakértői szerepkörének megteremtésében és folyamatos erősítésében.

PODMANICZKY ANDRÁS, feltaláló fizikus, vállalkozó, a MTESZ OPAKFI Szakosztályának elnöke

Az alkalmazott optika nemzetközileg is elismert fizikus képviselője. Eredményeinek többsége a lézerek méréstechnikai, információtechnológiai és ipari alkalmazására, illetve az akusztó-optikai modulátorokra és fényeltérítőkre vonatkozik. Jelentős szerepet vállalt a hazai és a külföldi optikai szervezetek közötti kapcsolat kiépítésében; az 1980 óta rendszeresen itthon megrendezett nemzetközi optikai konferenciák egyik fő szervezője. A MTESZ Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Szakosztályának elnöke, az SPIE magyarországi szervezetének elnökségi tagja, az Európai Fizikai Társulat Optikai Tagozata Intézőbizottságának volt tagja. Számos tudományos publikáció szerzője, találmányait 19 szabadalom védi, nagyobbik részük külföldön is oltalom alatt áll; hasznosításukban tevékeny részt vállal.

TÓKE LÁSZLÓ, feltaláló vegyészmérnök, akadémikus, a BME egyetemi tanára

A Budapesti Műszaki Egyetem szerves kémiai, majd szerves kémiai technológiai tanszékén végzett lelkiismeretes oktatói munkássága mellett kimagasló eredményeket ért el az alkaloidkémia, a gyógyszerek és a növényvédő szerek szintézisét felölelő kutatási területen. Több évtizedes kutatómunkája kiterjedt a koronaéterek szintézisére és felhasználására ionszelektív elektródokban, az enantioszelektív szintézisekre és a foszfororganikus vegyületekre is. Jelentős műszaki alkotói munkásságát tudományos közlemények sora és több mint félszáz szabadalmaztatott találmány társszerzősége fémjelzi. Kutatói és oktatói munkásságát magas szintű iparjogvédelmi tudatosság és szakértelem kíséri.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2000

DR. AMBRUS GÁBOR, gyógyszerkutató feltaláló, a Gyógyszerkutató Intézet Kft. biotechnológiai igazgatóhelyettese

A hazai gyógyszeripari kutatás kiemelkedő egyénisége. Feltalálói tevékenységét több mint félszáz megadott szabadalom fémjelzi. Munkásságát a szerves kémiai és biotechnológiai eljárások sikeres együttes alkalmazása jellemzi. Pályája során a hazai gyógyszergyárakban hasznosított számos gyártási eljárás kidolgozásában működött közre.

DR. BEKE GYÖRGY, vegyészmérnök feltaláló, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem címzetes egyetemi tanára

A magyar hűtőipari gyártmányfejlesztés kiemelkedő képviselője. A hűtőipari kutatás-fejlesztés vezetőjeként sikeres munkásságot fejtett ki a fagyasztással tartósított élelmiszerek létrehozása és ipari gyártás-előkészítése területén. Tudományos munkásságának meghatározó része az élelmiszer-ipari felsőoktatási intézményekben kifejtett magas színvonalú, iskolateremtő oktatás. Munkásságát 12 szabadalom, szakkönyvek és egyetemi jegyzetek sora kíséri. Megbecsült tagja, illetve tisztségviselője szakterülete tekintélyes hazai és nemzetközi szervezeteinek.

DR. CSANDA FERENC, okleveles mérnök, építési szakmérnök feltaláló, a Supernodig Kft. ügyvezető igazgatója

Nagy jelentőségű hazai és nemzetközi eredmények fémjelzik a közművezetékek fejlesztése területén kifejtett tudományos munkásságát. Kiemelkedő eredményeket ért el ismeretlen föld alatti közművezetékek nyomvonalának és térszint alatti mélységének, valamint a hibák helyeinek pontos, gyors megállapítására szolgáló elektronikus kutatóműszerek és eljárások kifejlesztésében. Szabadalmaztatott elektronikus kábel- és vezetékutató műszereit világszerte ismerik és alkalmazzák. A környezetvédelem és az ivóvízbázisok védelme területén kifejtett tudományos munkásságát tekintélyes nemzetközi szervezetek elismerése övezi. Szerzője, társszerzője 32 megadott szabadalomnak, számos tankönyvnek, szakkönyvnek és tanulmánynak.

DR. MÁNDI ATTILA, vegyészmérnök, szabadalmi ügyvivő, az EGIS Rt. Iparjogvédelmi Önálló Osztályának vezetője

40 éves szabadalmi ügyvivői pályafutását a magyar gyógyszeripar területén végzett sokoldalú tevékenység jellemzi. 1991-1992-ben az Amerikai Egyesült Államok egyik neves szabadalmi ügyvivői irodájában végzett munkája során bizonyította nemzetközi színvonalú szakmai hozzáértését. Aktív közéleti szereplése és kollégáinak megbecsülése eredményeként számos iparjogvédelmi szakmai szervezet vezető tisztségviselője.

OZVALD ISTVÁN, vegyészmérnök, a Magyar Szabadalmi Hivatal Gyógyszeripari Osztályának elbírálója

Több éves kutatói pályafutás után 1967-től a Magyar Szabadalmi Hivatal Vegyipari Osztályának elbírálója. Pályafutása során sok ezer szabadalmi bejelentést bírált el igényesen, magas színvonalon. Tapasztalatainak, tudásának példaértékű átadása révén a Hivatalba kerülő új munkatársak generációit segítette a szabadalmi elbírálói hivatás elsajátításában.

HONORIS CAUSA JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

k a p t a k

HERCZEG JÁNOS az Élet és Tudomány főszerkesztője

DR. ISÉPY TAMÁS országgyűlési képviselő

KIRÁLY ÁRPÁD a Jedlik Ányos Társaság főtítkára

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2001

DR. DUDITS DÉNES, agrármérnök, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, címzetes egyetemi tanár, az MTA Szegedi Biológiai Központjának főigazgatója

A növénygenetika nemzetközileg elismert kutató tudósa. Több nemzetközi szakmai szervezet vezető tisztségviselője, hazai és külföldi egyetemek vendégprofesszora, a Pannon Agrártudományi Egyetem tiszteletbeli doktora, rangos hazai és külföldi szakfolyóiratok szerkesztője. 1994-ben megkapta a Körber-díj az Európai Tudományért kitüntetést, 1995-ben Széchenyi-díjjal tüntették ki. Szabadalmazott vagy bejelentett találmányai géntechnológián alapuló növénytermesztési eljárásokra, például oxidatívstressz-rezisztens növények előállítására vonatkoznak.

FINTA LÁSZLÓ, iparművész, az Ikarus Karosszéria- és Járműgyár nyugalmazott formatervezője

Az Ikarus önálló formastúdiójának vezetőjeként mintegy húsz autóbustípus formatervezésének irányító és alkotó résztvevője. Legjelentősebb közülük a 200-as autóbuszcsalád, amelynek két tagja 1969-ben és 1971-ben részesült rangos nemzetközi elismerésben. 1978-ban Munkácsy-díjjal tüntették ki. Magas esztétikai és funkcionális értékeket létrehozó formatervezési tevékenysége mellett, attól el nem választva, műszaki alkotóként is tevékenykedett. Négy lajstromozott szabadalomban és egy további szabadalmi bejelentésben van bejegyezve feltalálóként. Részt vett az új mérnökgeneráció képzésében is, a BME Közlekedésmérnöki Karának hallgatói számára tartott szaktárgyi előadásokat az ipari formatervezésről.

DR. MARKÓ JÓZSEF, gépészmérnök, szabadalmi ügyvivő, az UNION Magyar Csoportjának elnöke

Mintegy negyedszázada a Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda munkatársa. Jól képzett, széles körű gyakorlattal rendelkező szabadalmi ügyvivő; munkásságát kiemelkedő etikai érzékenység és műszaki alaposág jellemzi. A képviselői munka mellett az egész szakma által elismert tevékenységet fejt ki az iparjogvédelem különböző

társadalmi egyesületeiben. Hosszú időn keresztül volt a Magyar Iparjogvédelmi Egyesület Találmányi és Szabadalmi Szakosztályának vezetője. Megalakulása óta elnöke az UNION (Európai Szabadalmi Képviselek Egyesülete) Magyar Csoportjának, az UNION-on belül pedig a „rapporteur general“ funkciót tölti be, az ebbe történt megválasztása az egész magyar ügyvivőtársadalom megbecsülését jelenti. Rendszeres oktatója a felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyamoknak, számos szakmai publikációja jelent meg magyar és külföldi szakfolyóiratokban.

DR. MOJZES IMRE, feltaláló, villamosmérnök, a műszaki tudomány doktora, egyetemi tanár

Húsz éven át dolgozott az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézetében, osztályvezetőtől igazgatóhelyettesig terjedő beosztásokban, majd a Bay Zoltán Anyagtudományi és Technológiai Intézet tudományos igazgatóhelyettese volt. Kutatási területei: vegyületfélvezető eszközök technikája, mérés technikája, mikrohullámok és alkalmazott mérés technika. Negyedszáz hazai szabadalom feltalálói részese, számos fejlesztési program vezetője. 1999-2000-ben a dátumváltás hazai számítástechnikai kezelésének országos koordinátora volt. Egy évtizede a Budapesti Műszaki Egyetem tanára, több akadémiai bizottság tagja, szakmai egyesületek vezető tisztségviselője, számos szakkönyv és egyetemi tankönyv szerzője és szerkesztője.

DR. SOMFAI ÉVA, vegyész, szabadalmi ügyvivő

Évtizedeken keresztül vezette a Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Rt. Iparjogi Főosztályát, jelenleg önálló szabadalmi ügyvivői irodát vezet. Kiváló képzettségű, széles körű magyar és nemzetközi gyakorlattal rendelkező szakember. Sokat tett a magyar gyógyszeripar érdekeiért, egyebek között külföldi szabadalmi perekben kifejtett sikeres munkájával. Egyike a magyar iparjogvédelmi kultúra „nagyköveteinek“; problémaérzékenysége és szakmai eredményessége okán is megkülönböztetett figyelem övezi az első hivatásos műszaki szabadalmi ügyvivőnkénti teljesítményét. A Magyar Iparjogvédelmi Egyesületnek és az AIPPI-nak megalakulása óta aktív tagja, folyamatosan részt vesz a különböző munkacsoportok tevékenységében. Hazai és külföldi szakmai konferenciák nagy sikerű előadója.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2002

KOVÁRI GYÖRGY, építőmérnök, szabadalmi ügyvivő, Advopatent Szabadalmi és Védjegy Iroda

Az iparjogvédelemben 1964 óta tevékenykedik, kezdetben szabadalmi elbírálóként, majd 1969-től szabadalmi ügyvivőként. Az Advopatent irodának megalakulása óta helyettes vezetője. Átfogó műszaki ismeretein alapuló elmélyült és gondos ügyvivői tevékenysége az iparjogvédelem valamennyi területére kiterjed. Mértékadó tájékozottsággal mozog mind a hazai, mind a külföldi jogalkalmazás gyakorlatában. Iparjogvédelmi szakemberek generációinak adott hasznos, gyakorlatias ismereteket oktatóként és szakirodalmi szerzőként éppúgy, mint az általa képviselt ügyekben készített leírásokkal, a tárgyalásokon nyújtott teljesítményével, illetve feldolgozott esettanulmányaival.

Egyik meghatározó személyisége az iparjogvédelem társadalmi szervezeteiben folyó belföldi és nemzetközi szakmai munkának. A Magyar Védjegy Egyesület vezetőségének tagja, az Ipari Minta Szakosztály vezetője. Ugyancsak vezetőségi tagja a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesületnek, a Szabadalmi Ügyvivői Kamarának, az AIPPI Magyar Csoportjának.

DR. MÁTYUS PÉTER, egyetemi tanár, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Szerves Vegytani Intézetének igazgatója

Számos gyógyszerjelölt molekula kidolgozásában vett részt, a nyolcvanas évek végétől többnyire e komplex kutatási projektek irányítójaként is. A Gyógyszerkutató Intézetben közreműködésével kidolgozott eredeti gyógyszerjelölt molekulák közül több esetben a humán klinikai fázis vizsgálata jelenleg is folyik, vagy a klinikai kipróbálás kezdődik. Több új, szabadalomképes szintetikus eljárás kidolgozásában is jelentős szerepet játszott. Kutatómunkájában nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületekkel, elsősorban piridazinokkal, a szív és keringési rendszer, valamint a központi idegrendszer gyógyszerkémiájával foglalkozik.

Számos hazai és külföldi szakmai kongresszuson szerepelt, gyakran meghívott előadóként. Kutatási eredményeit zömében nemzetközi folyóiratokban publikálta, társszerzője hat könyvfejezetnek, és több mint húsz nemzetközi szabadalomnak. Szakmai munkája elismeréseként Zemplén-díjat, a Magyar Kémikusok

Egyesületétől 1996-ban Nívódíjat, társfeltalálóiával kétszer Genius Díjat kapott. Az MTA doktora tudományos fokozatot 2002-ben szerezte meg.

PFEIFER ÁGNES, okl. könyvtáros, történelem szakos középiskolai tanár, az MSZH Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatója

Az iparjogvédelmi tájékoztatás ügyének szentelt több mint két évtizedes munkássága korszakos jelentőségű a Magyar Szabadalmi Hivatal dokumentációs és információs tevékenységében és a hazai szellemi tulajdon-védelmi kultúra erősítésében. Kiemelkedő szakmai tudása és szervezői tehetsége nemzetközi rangúvá tette a Szabadalmi Tár és hazánk egyetlen iparjogvédelmi szakkönyvtára szolgáltatási minőségét. Az elmúlt évtizedben a Szabadalmi Információs Központ, majd az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ igazgatójaként meghatározó szerepe volt a hazai innovációs szféra sikeres tanácsadási, képzési, ügyfélszolgálati támogatórendszereinek kiépítésében, az igényes és hatékony promóciós politika megalapozásában és a szellemi alkotótevékenység erkölcsi elismerését szolgáló újszerű eszközök és formák bevezetésében. Közösségformáló vezetői gyakorlata arcualakító intézményi értékévé vált.

DR. VÁRADI JÁNOS, gépészmérnök, ny. tanszékvezető egyetemi tanár, Szent István Egyetem, Gödöllő

Egyetemi oktatóként négy évtizeden át hallgatók generációit tanította a gépjárművekkkel és a mezőgazdasági erőgépekkel kapcsolatos műszaki ismeretekre. Csaknem 35 évig vezette a mai jármű- és hőtechnika tanszék elődjét, amelyet maga alapított, és 11 éven keresztül volt a Gépészmérnöki Kar dékánja. Oktatói tevékenysége mellett a Ganz-Mávag vezérigazgató-helyettesi feladatkörét is ellátta. A Gépipari Tudományos Egyesület alapító tagja, a MAE Gépesítési Társaság tiszteletbeli elnöke.

Tudományos munkásságának főbb területei a motorok hőterhelése, a traktorszerkesztés agrotechnikai alapjai, gépjármű-erőátvitel, gépjármű-rugózás. Avatott művelője az ergonómiának és a technikatörténetnek is. Alapvető, évtizedeken át forgatott egyetemi tankönyvek szerzője. Kutatási eredményeit szakcikkek sora tükrözi, innovációs törekvéseit jelentős szabadalmak és napjainkig ívelően születő új szabadalmi és használati mintaoltalmi bejelentések fémjelzik.

DR. VIDA SÁNDOR, professzor, jogtanácsos, Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft.

A magyar védjegy- és versenyjogi kultúra kialakításában jogász munkája, előadásai és publikációi révén meghatározó szerepe volt. Szabadalmi és védjegyjogi témájú könyvei magyarul, németül, franciául és angolul jelentek meg.

Kiemelendő a nemzetközi joggyakorlatra jelentős hatást gyakorló országok védjegyjogának összehasonlító elemzése, valamint fáradhatatlan felvilágosító, a hazai jogfejlődést ösztönző munkája. A Budapesti Műszaki Egyetemen, valamint a Strasbourgi Egyetemen évtizedekig adott elő iparjogvédelmet; akadémiai nagydoktor. A Magyar Iparjogvédelmi Egyesület egyik alapítója, kezdetben főtítkárhelyettese, majd 15 évig a Találmányi-Szabadalmi Szakosztály vezetője, az AIPPI Magyar Csoportjának 20 évig elnöke. A Magyar Versenyjogi Egyesület alapító elnöke, jelenleg tiszteletbeli elnöke. Több évtizedes tudományos és oktatói tevékenységét a magyar iparjogvédelem és versenyjog ügyének szentelte: nem csak tanítómesterévé vált a hazai hivatásgyakorlók generációinak, hanem széles körű tudását és tapasztalatát az iparjogvédelmi és versenyjogi kodifikáció javára is kamatoztatta. Jelentős érdemeket szerzett a magyar iparjogvédelem törvényi kereteinek megújításában, európai szellemiségének kialakításában.

HONORIS CAUSA JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

k a p t a k

DR. CSERMELY PÉTER, egyetemi tanár, Semmelweis Egyetem, Budapest

DR. JUHÁSZ ENDRE, nagykövet, Magyar Köztársaság EU misszió, Brüsszel

† **DR. KENDE BÉLA**, a Magyar Iparjogvédelmi Egyesület volt elnöke (posztumusz)

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2003

DR. GREINER ISTVÁN, vegyészmérnök, kandidátus, a Richter Gedeon Rt. kutatási igazgatóhelyettese, a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület alelnöke

Két évtizedes ipari és egyetemi kutatómunkáját feltalálói, fejlesztési vezetői és felelős szabadalmi jogvédelmi teljesítmények kísérik. Gyógyszervegyészeti tudományos fokozata mellett az Egyesült Királyságban szerzett üzleti MBA-fokozat tanúskodik sokoldalú felkészültségéről. Az egyetemi évek óta kiváló színvonalon teljesített kutatási feladatokhoz számottevő szakmai társadalmi tevékenység, jelentős szervezői aktivitás kapcsolódik. 1998-tól a MIE főtitkárhelyetteseként majd alelnökeként, 2001-től a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács tagjaként, 2003-tól a Magyar Innovációs Szövetség alelnökeként a hazai ipari K+F tevékenység, a gyógyszeripari innováció és annak hatékony jogvédelme áll figyelmé középpontjában.

Az Európai Szabadalmi Egyezményhez való sikeres hazai csatlakozás gyakorlati kihívásaira adandó válaszok kidolgozásában a vállalati politika és az országos testületek egyaránt építhettek széles látókörű és hatékony közreműködésére.

POSTEINERNÉ TOLDI MÁRTA, okl. vegyészmérnök, a Magyar Szabadalmi Hivatal műszaki elnökhelyettese

Közel egy évtizedes, a Textilipari Kutató Intézetben folytatott aktív ipari kutatótevékenysége olyan, széles körű gyakorlatot eredményezett, amely megbízhatóan támogatta a Magyar Szabadalmi Hivatalban 1982-ben kezdett, szerteágazó területeket egységbe foglalni képes hatósági működését.

A szabadalmi elbíráló munkakörök minden vezetői lépcsőjét végigjárva munkásságát az elmélyült szakmai és iparjogvédelmi ismereteken nyugvó éleslátás, a hivatásszereteten alapuló elkötelezettség, valamint a körültekintő és határozott döntőképeség hármasa jellemzi. A szabadalmi hatósági tevékenység érdemi folyamatainak ügyviteli és infrastrukturális támogatását megújító vezetői szerepvállalása az 1998-tól ellátott hivatali elnökhelyettesi feladatkörben teljesedett ki. Meghatározó szereppel bírt a magyar szabadalmi rendszer európai integrációjának sikeres előkészületeiben csakúgy, mint a hazai

gyógyszeripari és növényfajta-oltalmi rendszer megújításában. Szakmai publikációs és szerkesztői teljesítményével, illetve hatósági szabályozási szerepvállalásával a legszélesebb hazai körökben is megkülönböztetett tekintélyt vívott ki magának és a Magyar Szabadalmi Hivatalnak.

DR. REITER JÓZSEF, vegyész, gyógyszer-szakmérnök, a kémiai tudomány doktora, egyetemi tanár, az Egis Gyógyszerészeti Rt. ny. kutatási osztályvezetője

Pályafutását a Kassai Orvostudományi Egyetem oktatójaként kezdte, majd a Chinoin Gyógyszergyár, a Gyógyszerkutató Intézet munkatársa, később az Egis Gyógyszerészeti Rt. kutatólaboratóriumának vezetője volt. Munkásságának főbb területei a gyógyszerhatóanyagok és intermedierek gyártási eljárásainak kidolgozása és új, biológiailag aktív vegyületek kutatása. E munka keretében iparilag hasznosítható eljárások önálló vagy csoportos kidolgozásában vett részt. A számos hatásos gyógyszerjelölt molekula szintézise során új heterociklusos gyűrűrendszereket állított elő, meghatározta szerkezetüket, tanulmányozta izoméria viszonyait, átalakulásait. Megfigyeléseivel jelentős mértékben járult hozzá a kémia újabb eredményeihez, tisztázott régebbi téves elképzeléseket. Kiemelten foglalkozott a kémiai szerkezet és a biológiai hatás közötti összefüggés tanulmányozásával, következtetéseinek hasznosításával. Eredményeit számos, hazai és külföldi szakfolyóiratban megjelent cikk, előadás és 60 megadott magyar szabadalom jelzi. A mexiletin előállítására kidolgozott eljárása nem csak itthon, hanem sok más országban is szabadalmi oltalom alatt áll.

IFJ. SZENTPÉTERI ÁDÁM, okl. vegyészmérnök, szabadalmi ügyvivő, az S.B.G. & K. Szabadalmi Ügyvivői Iroda vezetője, a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara elnöke

Gyógyszeripari mikrobiológiai kutatómunkája tapasztalataira építve szerzett szabadalmi gyakorlatot; harminc év óta bejegyzett szabadalmi ügyvivő.

Egész pályáján az S.B.G. & K. Szabadalmi Ügyvivői Iroda, illetve jogelődje kötelékében tevékenykedett, 1994-től annak vezetője. Három évtizedes szakmai munkája számos hazai és nemzetközi konferencia eredményében és szakfolyóirat gazdagításában mérhető; több nemzetközi szervezet (AIPPI, LES, UNION) és ezek magyar csoportjának tagja, a FICPI hazai társelnöke.

A Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara 1996. évi megalakulásakor annak alelnöke, 1999-től elnöke, az *epi* által meghívott megfigyelő, majd képviselő.

Kiegyensúlyozott és érzékeny képviselői munkássága, a kamarai szervezet kiépítésében és megszilárdításában folytatott sikeres kezdeményezései és szívós fejlesztőmunkája példaszerű.

A szabadalmi ügyvivői hivatás nemzetközi kapcsolati hálójában és hazánk Európai Szabadalmi Egyezményhez való csatlakozásában kifejtett fáradozásai meghatározóan hozzájárultak a hazai szakmai kultúra megbecsült és elismert voltához.

DR. ZRÍNYI MIKLÓS, vegyész, a kémiai tudomány doktora, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem fizikai kémia tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára

Tanulmányai és kutatói pályafutásának kezdeti évtizedei az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karához fűződnek, ahol a kolloidtechnológiai tanszék kutatója, oktatója volt. 1992-től dolgozott a Műegyetemen, ahová egy évvel később, a tudományok doktora cím elnyerését követően, tanszékvezető egyetemi tanárrá nevezték ki. Humboldt-ösztöndíjas, Széchenyi Professzori Ösztöndíjas volt, többször nyert el professzori ösztöndíjakat Japánban és Németországban, számos előadást tartott amerikai egyetemeken, kutatóintézetekben is. Kutatási területe a polimerek fizikai és fizikai-kémiai tulajdonságainak vizsgálata, polimergélek mechanikai, termodinamikai és orvosi biológiai tulajdonságainak tanulmányozása. Szakterületének nemzetközileg is kiemelten elismert művelője. Két könyv, hat könyvfejezet és több mint 140 tudományos közlemény szerzője, illetve társszerzője, a tudományos közélet tevékeny és sokoldalú résztvevője. Számos publikációja mellett nyolc szabadalmi bejelentésben szerepelt feltalálóként, illetve bejelentő-feltalálóként, legutóbb két elmúlt évi bejelentésben.

HONORIS CAUSA JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

k a p o t t

DARINA KYLIÁNOVÁ, a Szlovák Iparjogvédelmi Hivatal elnöke

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2004

DR. BARKÓCZY JÓZSEF, okl. vegyészmérnök, a kémiai tudomány kandidátusa, az EGIS Gyógyszergyár Rt. főosztályvezető-helyettese

Diplomáját 1977-ben, a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karán vehette át, majd ugyanitt gyógyszervegyészeti szakmérnöki képesítést szerzett.

Állami ösztöndíjként tanulmányokat folytatott a norvégiai Tromsø Egyetemen 1984-ben. Hazatérése után, 1985-ben gyógyszerkémia szaktudományból műszaki doktori címet szerzett, majd 1990-ben a kémiai tudomány kandidátusa lett.

Rövid megszakítással – amikor az amerikai Phoenix Rákkutató Intézetének volt vendégkutatója – az EGIS Gyógyszergyárban dolgozott. Irányította a gyógyszerhatóanyagok nagyüzemi gyártását laborvezetőként, majd főosztályvezető-helyettesként originális projektek, illetve a kutatások koordinálását végezte.

Aktív és eredményes kutató; ötvenet meghaladó, többségében érvényben lévő szabadalommal védett találmány feltalálója, illetve társfeltalálója. Munkássága során az új vegyületek kutatásában, ismert vegyületek új, polimorf módosulatainak kidolgozásában és a technológiák fejlesztésében egyaránt kiemelkedő sikereket ért el.

JALSOVSZKY GYÖRGYNÉ DR., okl. vegyész, ügyvéd, szabadalmi ügyvivő

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán 1967-ben vehette át vegyész diplomáját. Első munkahelye a budapesti Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár volt, ahol 1969-ben szabadalmi ügyvivői képesítést szerzett. A hetvenes években a Danubia Szabadalmi Irodában dolgozott.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Jogtudományi Karán 1980-ban summa cum laude minősítéssel kapott jogi doktori oklevelet. 1978-tól folytat ügyvédi és szabadalmi ügyvivői tevékenységet, túlnyomó részben iparjogvédelmi ügyekkel foglalkozik. Széles szakmai területen, a kémia, a farmakológia, a gyógyszergyártás és a mikrobiológia témáiban képviseli magas színvonalon a feltalálók, bejelentők, szabadalmasok érdekeit mind a jogszerzés, mind a jogérvényesítés során. Igényes munkájával, éleslátásával a folyamatos jogszabályi változások közepette segíti a jogalkalmazás megújulását.

Aktív részese a magyar iparjogvédelmi közéletnek, vezetőségi tagja az AIPPI magyar csoportjának és elnöke a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara fegyelmi bizottságának.

POLLHAMER ERNŐNÉ DR., agrármérnök, a mezőgazdasági tudomány doktora, az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézetének kutatója

Itthon és külföldön egyaránt elismert szakember, a gabonafélék, elsősorban a búza nemesítésével, minőségének javításával, sütőipari feldolgozásával kapcsolatban végzett és végez jelentős tudományos munkát. Pályafutását az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézeténél kezdte, ahol a búza minőségét vizsgáló kutatásokat irányította, majd a Székesfehérvári Sütőipari Vállalatnál termékfejlesztő munkát végzett. A korszerű táplálkozással kapcsolatos az utóbbi években kifejtett munkássága, amelynek során a liszt és a sütőipari termékek vitamin-, rost-, ásványianyag-, fehérjetartalmának javítását oldotta meg. Kísérleteket folytat a gabonatermesztés és -feldolgozás területén, az egészségesebb táplálkozási normáknak megfelelő termékek előállítására érdekében. Ilyen például a Buláta (csírázásban megindult búza) és a Szeláta (szelénnel dúsított, csírázásban megindult búza). Legjelentősebb publikációinak száma több, mint harminc. Találmányi bejelentéseket 1979 óta folyamatosan nyújt be, mind ez ideig huszonkettőt, melyekre 19 szabadalmat kapott.

SÜMEGHY PÁLNÉ DR., jogász, ügyvéd-jogtanácsos, a Magyar Szabadalmi Hivatal iparjogvédelmi szakmai főtanácsadója

Szakmai pályafutása kezdettől fogva a magyar iparjogvédelem ügyéhez kötődik. Pályájának korai éveit a Licencia Találmányokat Értékesítő Vállalatnál, illetve a Danubia Szabadalmi Iroda védjegyszekciójánál töltötte. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Jogtudományi Karán 1969-ben kapott jogi diplomát, majd 1977-ben ügyvéd-jogtanácsosi szakvizsgát tett. Több mint negyedszázada dolgozik a Magyar Szabadalmi Hivatalban, 1985-től vezetői beosztásokban. Az elmúlt másfél évtizedben meghatározó súllyal vett részt az iparjogvédelmi kodifikációban, jogfejlődésünk európai pályára állításában. Elismert és tisztelettel övezett – felelős tisztségekre is megválasztott – magyar közreműködője az ENSZ Szellemi Tulajdon Világszervezetében folyó sokoldalú együttműködésnek. Tevékeny és

megbecsült részese a szakmai közéletnek. Iskolateremtő munkásságával a hivatal több jogászgenerációjának is példaképévé és tanítómesterévé vált.

DR. ZOLTÁN ISTVÁN, villamosmérnök, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem docense, szabadalmi ügyvivő

Villamosmérnöki oklevelét a Budapesti Műszaki Egyetemen szerezte 1971-ben. Egyetemi oktatói és kutatói pályája a diplomavédés óta a Műegyetemhez kötődik, a Méréstechnika és Információs Rendszerek Tanszék tanára. Egyetemi doktori dolgozatát 1978-ban védte meg. Az Akadémia műszaki tudományok kandidátusa fokozatát 1987-ben nyerte el. Precíziós áram-, feszültség- és impedanciamérés-sel, önkalibráló, önkorrigáló mérőműszerekkel, mesterséges impedanciák megvalósítási lehetőségeivel foglalkozik. A kutatás-fejlesztés, gyártás és marketing területére egyaránt nagy hangsúlyt helyez. Találmányainak hasznosítására 1997-ben vállalkozást alapított. Nemzetközi szakmai konferenciák előadója, egyetemi tankönyvek, szakkönyvek, folyóiratcikkek szerzője, társszerzője. Mintegy tíz szabadalom, illetve szabadalmi bejelentés fűződik nevéhez. Ezüst és arany fokozatú „kiváló feltaláló”, a Magyar Feltalálók Egyesületének alelnöke.

HONORIS CAUSA JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

k a p t a k

DR. BOGSCH ÁRPÁD, az ENSZ Szellemi Tulajdon Világszervezetének ny. főigazgatója

DR. KROÓ NORBERT, akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2005

DR. BARNA ÁRPÁD, villamosmérnök és fizikus, az MTA doktora, az MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet tudományos tanácsadója

Az ionsugaras vékonyító berendezés és az ezzel alkalmazott mintakészítési eljárás a szakterület nemzetközi tudományos köreiben dr. Barna Árpád nevéhez fűződik.

A kisenergiás (100–300 eV) ionsugárral történő felülettisztítás, illetve az ehhez szükséges ionágyú egyedülálló megoldás még jelenleg is a nemzetközi piacon. Az ő fejlesztőmunkájának eredményei öltöttek testet a szakág meghatározó szabadalmaiban: eljárás és berendezés félvezető eszköz előállítására; berendezés szilárd anyagú minták ionsugaras megmunkálásához és ionforrás a berendezéshez; berendezés röntgenfluoreszcens analízishez; eljárás és berendezés szilárd anyagok ionporlasztással történő megmunkálására, előnyösen elektronmikroszkópos minták vékonyítására. Egyik találmányát, az ionsugaras vékonyító berendezést 1992 óta gyártja a Technoorg-Linda Tudományos Műszaki Fejlesztő Kft.

Eredményeit itthon érte el, ezáltal az MTA intézete e tudományterület nemzetközileg is elismert fejlesztő és továbbképző műhelyévé, iskolájává is vált.

Rendszeresen tart tanfolyamokat kutatóintézetekben, egyetemen, vezető ipari vállalatoknál, nemzetközi konferenciákon. Az elektronmikroszkópia, a vékonyréteg-fizika területén, a tágabb értelemben vett szerkezetkutatásban és az anyagtudományban mintegy 300 tudományos cikket publikált, amelyekre a hivatkozások száma meghaladja az ezret.

1982 óta a fizikai tudományok kandidátusa, 1999-ben az MTA doktora címet kapta fizikában elért eredményeiért. 2001-ben Akadémiai Díjat kapott.

ERDŐS GYÖRGY, mérnök, a Magyar Szabadalmi Hivatal elbírálója

1964-ben szerzett diplomát a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karának híradástechnikai szakán. Oktatóként, szerkesztőként, tervezőként, bemérő mérnökként dolgozott különböző vállalatoknál. 1969-től az Országos Találmányi Hivatal munkatársa. A Magyar Szabadalmi Hivatal Villamossági és Fizikai Osztályának elbírálója.

A szabadalmi bejelentéseket magas szakmai színvonalon, a mennyiségi követelményeket messze túlteljesítve bírálja el. Korábbi fő szakterülete, a hagyományos távbeszélő-összeköttetés az elmúlt évtizedben már főként csak megsemmisítési eljárások tárgyaként fordult elő, helyette a gyorsan fejlődő híradástechnika új szakterületei mellett az informatika és számítástechnika korszerű megoldásainak is szakértőjévé vált.

Szakmai tudása továbbfejlesztése mellett élen járt a számítógépes felhasználói ismeretek megszerzésében, több, mint egy évtizede folyamatosan részt vesz a hivatal levelezési rendszerének és a szabadalmi adatbázisoknak a fejlesztésében.

Az osztály legtapasztaltabb elbírálójaként részt vesz ma is a szabadalmi elbírálói joggyakorlat továbbfejlesztésében, és munkabíráásával, szellemi frissességével példát mutat a fiatalabb, tapasztalatlanabb munkatársaknak.

Eddigi munkásságát a Magyar Szabadalmi Hivatal több kitüntetéssel, a Gazdasági Minisztérium miniszteri elismerő oklevéllel ismerte el.

FABER MIKLÓS, okleveles mérnök, szabadalmi ügyvivő, az Advopatent Szabadalmi és Védjegy Iroda tagja

A Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett építőmérnöki oklevelet 1952-ben.

1952-től 1967-ig a Műegyetem Hídépítéstani Tanszékén (később Acélszerkezetek Tanszék) végzett oktatói, tervezői és tudományos kutatói munkát. Részt vett egyebek mellett a budapesti új Erzsébet híd modellkísérleti munkáiban, valamint az elkészült szerkezet helyszíni ellenőrzésében. Az egyetemen töltött évek alatt mintegy 50 publikációnak (többek között tankönyveknek) volt szerzője vagy társszerzője. Szakterülete a hegesztés, a fémragasztás, az alumíniumszerkezetek, a hidak esztétikája, valamint a műszaki tudományok története. Ezekben a témakörökben rendszeresen tartott előadást hazai és külföldi szakmai konferenciákon.

Az 1960-as évek első felétől német és angol szakfordításokat végzett a DANUBIA Szabadalmi Irodának, 1966-tól pedig ügyvivőjelöltként ott vállalt állást. 1967-ben iparjogvédelmi szakértői, 1968-ban szabadalmi ügyvivői képesítést szerzett.

1973-ban megalapítója és első ügyvivője lett az ADVOPATENT Szabadalmi és Védjegy Irodának.

Tagja az AIPPI-nek, a Magyar Iparjogvédelmi Egyesületnek, a Magyar Védjegy Egyesületnek és a Szabadalmi Ügyvivői Egyesületnek.

A MIE-konferenciákon rendszeresen tart előadást. A Szabadalmi Ügyvivői Kamarában az Etikai Bizottság, a MIE-ben a Fegyelmi Bizottság tagja.

DR. KÁLMÁN ERIKA, a Bay Zoltán Anyagtudományi és Technológiai Intézet igazgatója, az MTA KK Felületmódosítás és Nanoszerkezetek Osztályának vezetője, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki Karának egyetemi magántanára

Érdeklődési területe a fém/elektrolit oldatok határfelületének vizsgálata, az önszerveződés jelenségeinek tanulmányozása, valamint nanoszerkezetű és nanoméretű bevonatok előállítására és vizsgálatára modern felületvizsgáló módszerekkel. Alaputatási eredményeit 225 tudományos dolgozatban publikálta, 5 tudományos könyv szerkesztésében vett részt. 489 előadást tartott hazai és külföldi konferenciákon. Ezek közül 2 plenáris vagy key-note előadás volt.

Tudományos munkássága a következő elismerésekben részesült: Kurt Schwabe-díj (1967); Akadémiai Fiatal Kutatói Díj (1976); MTA KKKI Előadói I. helyezése (2001); Akadémiai Díj (2002). Széchenyi professzori ösztöndíjas volt 1998-tól 2002-ig.

30 szabadalom társszerzője, amelynek közel fele iparilag megvalósított, ezek a termékek a következő díjakat nyerték: Budapest Nemzetközi Vásár Nagydíj 1985; HUNGAROKORR fődíj 1985; INCHEBA Aranyérem 1986–87; HUNGAROKORR ipari miniszter Nagydíj 1988; OKISZ Nagydíj 1991; HUNGAROKORR díjak (1991, 1995, 1997).

2000–2002-ig a Nemzetközi Elektrokémiai Társaság elnöke, jelenleg az Európai Korróziós Federáció vezetőségi tagja, a Nemzetközi Korróziós Tanács tagja, az Amerikai Elektrokémiai Társaság Publikációs Bizottságának tagja.

PRISKIN ISTVÁN, a Magyar Iparjogvédelmi Egyesület Békés megyei szervezetének elnöke és a MTESZ Békés Megyei Szervezete Egyesületi Tanácsának tagja

Műszaki szakmai – gépész-technikus – képzettsége adott alapot a technikai újdonságokkal való foglalkozásra.

A malomiparban eltöltött több évtizedes műszaki fejlesztési tevékenysége az ott kifejlesztett újításokon keresztül vezetett az iparjogvédelem iránti elkötelezettségéhez. Az 1970-es években szerzett felsőfokú iparjogvédelmi szakképesítést.

A kezdetektől, 1999-től részt vesz a Magyar Szabadalmi Hivatal regionális ügyfélszolgálati tevékenységében mint a MTESZ Dél-alföldi Régió Békés-Csongrád Megyei Iparjogvédelmi Információs Szolgálat vezetője. A békéscsabai és a szegedi információs ponton kívül 2004-től a helyi civil szervezetekkel és az önkormányzattal együttműködve Hódmezővásárhelyen is kiépítette a szolgáltatást.

Rendszeresen publikál iparjogvédelmi tárgyú írásokat a Békés Megyei Hírlapban, a szegedi Délmagyarországban, a hódmezővásárhelyi Rádió 7-ben, a GTE–Egyesületi Életben és számtalan szakmai kiadványban. Folyamatosan frissített szaktudása tekintélyt parancsol szakmai körökben is.

Az általa kiépített széles kapcsolatrendszer az ipari, oktatási és a tudományos szférában és a civil szervezetek között jó alapot szolgál a szellemi tulajdon-védelmi kultúra széles körű elterjesztéséhez. Eredményes tevékenységét eddig a Vállalati kiváló dolgozó, Miniszteri Dicséret, Kiváló Újító Arany Fokozat és MTESZ Emlékérem kitüntetésekkel ismerték el.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2006

DR. BORKA JÓZSEF, villamosmérnök, az MTA Számítás-technikai és Automatizálási Kutatóintézetének tudományos osztályvezetője

Diplomáját 1958-ban szerezte a Budapesti Műszaki Egyetemen. A műszaki tudomány kandidátusa, a PhD doktori fokozat birtokosa. Elméleti kutatásainak és gyakorlati fejlesztőmunkájának főbb területei a teljesítményelektronika, az egyenáramú és váltakozó áramú szabályozott villamos hajtások, a szabályozástechnika, a robot- és szerszámgéphajtások, a hegesztés és plazmavágás technológiái, a villamos-villamos energiaátalakítók, az elektronikus fénycsőelőtétek, hálózatbarát megoldások.

Meghatározó személyes szerepe volt a MIG-MAG hegesztő MAGister irányítórendszer kifejlesztésében (OMFB-SZTAKI-Fortrans Kft., 2002–03). A MIG-MAG hegesztést nagy leolvadási teljesítmény és hegesztési sebesség, minimális utómunka-szükséglet, csekély holtmunka, nagy termelékenység és gazdaságosság jellemzi. Ezzel az eljárással nagy hegesztési szilárdság és kitűnő finomlemez-megmunkálhatóság érhető el.

A váltakozó áramú hálózat elektronikus készülékek tömeges alkalmazása miatti szennyezésének drasztikus csökkentését a kommunális energiaelosztás radikális reformjával lehet elérni. Az ún. LVDC (Low Voltage Direct Circuit) rendszer – melynek egyik kifejlesztője Borka József – a zömében elektronikus fogyasztókkal terhelt egyenáramú energiaelosztást jelenti. Ez egyúttal jelentős mértékű energia-megtakarítással és készülékárcsökkenéssel is párosul.

Tudományos munkásságát 30 szakkönyvben, jegyzetben és cikkben, valamint számos, nemzetközi konferencián tartott előadáson publikálta. 14 megadott szabadalom feltalálója, közülük többnek jogosultja is. 2004-ben nívódíjat kapott a Magyar Elektrotechnikai Egyesülettől.

HAJDÚ JUDIT, villamosmérnök, a Magyar Szabadalmi Hivatal Szabadalmi Főosztályának vezetője

A Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karának Erősáramú Szakán szerzett mérnöki diplomát 1976-ban. Szakmai pályafutását a Medicor Műveknél kezdte mint fejlesztőmérnök, 1978 és 1983 között pedig külkereskedelmi üzletkötőként dolgozott a Transelektronál.

Az Országos Találmányi Hivatalban 1984-től szabadalmi elbíráló, majd 1987-től a Villamos és Műszeripari Osztály vezetője. 1994 óta a hivatal Mechanikai és Villamossági Szabadalmi Főosztályát, majd az egyesített Szabadalmi Főosztályt vezeti. Felsőfokú iparjogvédelmi szakképesítést szerzett, három idegen nyelv ismeretével rendelkezik.

Hajdú Judit a hatósági szabadalmi terület kiemelkedő egyénisége. Vezetői, szakmai irányítói munkája meghatározó volt az egységes, színvonalas és korszerű szabadalomvizsgálati gyakorlat kialakításában. Céltudatossága, szervezőképessége és embersége elismert és mértékadó személyiséggé tették a hivatalban. Az iparjogvédelmi jogszabályok hatályosulásának vizsgálatában és azok továbbfejlesztésében tevékenysége, megállapításai több területen iránymutatóak. A hazai iparjogvédelmi szakmában tisztelet övezi; előadásait, publikációit megkülönböztetett figyelem fogadja. Részt vesz az iparjogvédelmi ismeretek terjesztésében, esetenkénti médiaszereplései alkalmával felelősen és elismerten képviseli a Magyar Szabadalmi Hivatalt.

Az utóbbi években különösen aktívan, nagy szakmai igényességgel foglalkozott a számítógéppel megvalósított találmányok szabadalmazhatóságának ügyével, a szabadalomjogi harmonizáció problematikájával, valamint az európai szabadalmi rendszer továbbfejlesztésének kérdéseivel. Rendszeresen képviseli hazánkat az EU, a WIPO és az EPO e témákban illetékes szakkbizottságainak ülésein.

MÁRMÁROSI TAMÁSNÉ, vegyészmérnök, szabadalmi ügyvivő, a Chinoïn Rt. – a Sanofi-Aventis vállalatcsoport tagja – Iparjogi Osztályának vezetője, a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara elnökhelyettese

A Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett diplomát 1969-ben. Azóta a Chinoïn Gyógyszergyárnál dolgozik mindössze másfél éves megszakítással, amikor a Danubia Szabadalmi és Védjegy Irodánál tevékenykedett. 1978-ban tett szabadalmi ügyvivői vizsgát, 2003 óta európai szabadalmi ügyvivő. 1980-tól a Chinoïn Külföldi Szabadalmi Osztálya, 1991-től az

Iparjogi Osztály vezetője. Munkásságával eredményesen – az alkotó szellem fenntartását és a gazdasági eredményességet egyaránt elősegítő módon – járult hozzá a nagy múltú gyógyszer-gyárban született találmányok sikerre viteléhez. A Chinoin Rt. az átalakulás, a nemzetközi vállalatcsoport tagjává válás óta is jelentős innovációs tevékenységet folytat. Ezt a munkát támogatja Mármarosi Tamásné elhivatott és magas színvonalú iparjogvédelmi tevékenységével.

Széles körű hazai és nemzetközi tapasztalatait a szakmai szervezetek munkájában is kamatoztatja. Éveken keresztül volt a MAGYOSZ Iparjogvédelmi Bizottságának az elnöke. A MIE Választmányának tagja, dolgozik az AIPPI Magyar Csoportjában, a Union Magyar Csoportjában, a LES Hungary-ben, a Magyar Versenyjogi Egyesületben és a Magyar Védjegy Egyesületben. Szakmai munkájával elismerten hozzájárult a hazai iparjogvédelmi jogalkalmazási gyakorlat fejlődéséhez.

DR. MATUZ JÁNOS, a mezőgazdaság-tudomány doktora, a szegedi Gabonatermesztési Kutató Kht. igazgatója

A gabonafélék, különösen az aestivum és durum búzák nemesítése területén kimagasló eredményeket ért el. Az aestivum búzák lisztjének siker- és farinográfus, valamint sütésminőségi tulajdonságainak javításában jelentős sikerek fűződnek a nevéhez. Vizsgálta és vizsgálja ezen tulajdonságok öröklődésének és heterózisának összefüggéseit a hibridek F1-F2 nemzedékében.

Több mint harmincéves nemesítői munkáját fémjelzi, hogy az általa társnemesítőként jegyzett, államilag minősített búzafajták közül eddig harminc kapott szabadalmat, amelyek többsége ma is érvényes. Neve 53 szabadalmi, illetve fajtaoltalmi bejelentésben szerepel nemesítőként. A legsikeresebb fajták magas beltartalmi értékük és termésátlaguk, valamint biztonságos termesztetőségi tulajdonságaik folytán kedveltek (GK Garaboly, GK Cipő). A dr. Matuz János által irányított — több mint nyolcvanestendő múltú visszatekintő — intézet az utóbbi időben is jelentős számban nyújtott be az ő társnemesítői közreműködésével előállított új fajtákról növényfajta-oltalmi bejelentéseket (GK Jászság, GK Petúr, GK Miska).

Számos publikációja is jelzi, hogy a hazai növénynemesítés, kutatás területén az egyik legkiemelkedőbb, nemzetközileg is elismert szaktekintély. 2004-ben lett az MTA doktora; az Akadémia Agrártudományok Osztályának köztestületi tagja. A hazai búzanemesítés területén elért kimagasló nemesítői tevékenységéért 2000-ben Akadémiai–Szabadalmi Nívódíjban részesült. A Magyar Köztársaság Tisztikeresztjének tulajdonosa.

DR. SZALAI KÁLMÁN, híd-és szerkezetépítő mérnök, a műszaki tudomány doktora, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kutatóprofesszora

Mérnöki diplomáját az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen szerezte 1953-ban, 1961-ben kandidátusi, 1976-ban MTA doktori címet nyert. Tevékenysége a kezdetektől az Építőmérnöki Kar Hídépítési tanszékéhez, illetve Vasbetonszerkezetek Tanszékéhez kapcsolódott, ahol a vasbeton-szilárdságtan és a vasbetonelmélet körébe tartozó ismereteket tanított. Egyetemi tanárrá 1976-ban nevezték ki. Nyugalomba vonulása (2000) óta a Hidak és Szerkezetek Tanszékének kutatóprofesszora.

Szerteágazó kutatási, tervezési tevékenységének fontosabb témái: kibetonozott acélcsővek teherbírása és alakváltozása; a bauxitbeton és az ebből készült szerkezetek biztonsága és megerősítése; előregyártott csövek, földémszerkezetek alkalmassági vizsgálata és minősítése; a beton és a betonanyagú szerkezetek vizsgálati és minőségellenőrzési eljárásának kidolgozása; a vasbeton szerkezeti elemek minimális vasalása; a házgyári fal- és földémpanelok vasalásának korszerűsítése; a nagyszilárdságú és nagy teljesítőképességű beton elmélete. Szakmai-mérnöki irányítótevékenységének főbb elemei: a bauxitépítmények felülvizsgálata és megerősítése; a házgyári lakóházak szerkezeti elemeinek áttervezése az új vasalási koncepció alkalmazásával; minőségellenőrzési szabványok kidolgozása; a vasúti hidakra vonatkozó szabályzat kidolgozása; az építmények és teherhordó szerkezetek tervezési szabványainak előkészítése; a nagyszilárdságú és nagy teljesítőképességű beton hazai bevezetésének előkészítése stb.

A tudományos kutatási és ipari feladatok teljesítése kapcsán társfeltalálóként 11 szabadalom és 4 szabadalmi bejelentés tárgyának megalkotása fűződik a nevéhez. Ezek közül különösen eredményesnek mutatkozott és széleskörűen nyert alkalmazást a házgyári fal- és földémpanelok új vasalási rendszere, továbbá a budapesti Francia Intézet épületében megvalósult földém- és zsaluállvány-szerkezet. Jelentős a közéleti tevékenysége nagy súlyú hazai és nemzetközi akadémiai, szakmai testületek, munkabizottságok tagjaként, elnökeként. Oktató, tudományos és műszaki munkássága egyaránt iskolateremtő.

HONORIS CAUSA JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

kapott

DR. ANTALOVITS MIKLÓS, tanszékvezető egyetemi tanár, BMGE Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Ergonómia és Pszichológia Tanszék

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2007

DR. FAIGL FERENC, vegyészmérnök, a kémiai tudomány doktora, a BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar Szerves Kémiai Technológia Tanszékének egyetemi tanára

Vegyészmérnöki oklevelét 1977-ben vehette át a Budapesti Műszaki Egyetemen, amely mindmáig munkahelye, hivatása magas színvonalú művelésének fő színtere tudományos kutatóként és oktatóként egyaránt. 1997-ben egyetemi tanári kinevezést és tanszékvezető-helyettesi megbízást kapott. Két évvel később a Vegyészmérnöki Kar gazdasági dékánhelyettese, 2003-tól a Kari Doktori Tanács tagja lett. Oktatóként a biológiailag aktív anyagok szintézise, az ipari szerves kémia, a poláris fémorganikus vegyületek kémiája és technológiája, a gyógyszerkémiai alapfolyamatok, illetve a gyógyszerkémia alapjai című tárgyak előadója. Főbb kutatási területei az optikailag aktív vegyületek előállítás, a sztereoselektív reakciók kutatása, a poláris fémorganikus vegyületek kémiájának és technológiájának kutatása. Tudományos eredményeit eddig 63 közleményben, valamint 90 előadásban publikálta. 28 szabadalomban szerepel feltalálóként, amely szabadalmak közül 12 hasznosult ipari alkalmazás, ill. licencladás formájában. A kutatásokhoz kapcsolódóan eredményes, az említett szabadalmakban is megnyilvánuló módon gyümölcsöző az együttműködése számos hazai kutatási intézménnyel. Az Akadémia köztestületének 1996 óta tagja. 1999-ben elnyerte a Széchenyi Professzori Ösztöndíjat, korábban – két alkalommal is – a Kiváló Feltaláló kitüntetés arany fokozatának odaítélésével ismerték el kiemelkedően sikeres alkotótevékenységét.

HAVASI JÁNOS, okleveles villamosmérnök, a Magyar Szabadalmi Hivatal Védjegy és Mintaoltalmi Főosztályának helyettes vezetője

A Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán 1971-ben szerzett diplomát. Az Egyesült Villamos Gépgyár és a Villamosipari Kutatóintézet kötelékében végzett szakmai és kutatómérnöki munka után 1981-ben csatlakozott a hivatalhoz mint erősáramú találmányok szabadalmi elbírálója. 1986 és 1993 között a szabadalomengedélyezési hatósági tevékenység egységességi és minőségi ellenőrzését végezte; 1993-tól az Iparjogvédelmi Ügyviteli Főosztály vezetője 2000-ig. Az európai uniós jogharmonizációs

csatlakozási erőfeszítések és az újjászervezett hatósági ügyvitel és lajstromvezetés fejlesztési munkálatainak részese. Vezetői munkásságában az állhatatos, emberközpontú és motiváló stílus, személyes tehervállalásában a rendszerelvűség mellett a részletekkel kapcsolatos műgond letéteményese.

2003-tól – eredményes szakmai munkájának elismerése mellett – a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály függetlenített főosztályvezető-helyettese. A közösségi védjegy- és dizájnoltalmi rendszerek meghonosításában, a módszertanok és az ügyviteli modernizáció összehangolásában járult hozzá a sikeres illeszkedés programjához.

Negyedszázados hivatali működése az iparjogvédelem minden jelentős ágában hozzájárult az MSZH immár nemzetközi viszonylatban is elismert hatósági rangjához.

DR. HIDVÉGI MÁTÉ, biológus-mérnök, a kémia habilitált doktora, a kémiai tudomány kandidátusa, a Biomedicina – Első Magyar Rákkutatási Részvénytársaság elnöke

Diplomáját a Budapesti Műszaki Egyetemen szerezte, amelynek később oktatója is volt a Biokémiai és Élelmszertchnológiai Tanszéken. Több éven át a gabonaiparban dolgozott, két évet Kanadában töltött e témakör kutatójaként. E munkájához fűződik a számos országban szabadalommal védett, gyógynövénykivonatot tartalmazó, az emelkedett vérkoleszterin-, ill. trigliceridszint csökkentésére, az érlemeszesedési folyamat lassítására alkalmazható gyógyhatású készítmény, az Esterin. Legismertebb eredménye, amelyet több kutató-feltaláló társával együtt dolgozott ki, az Avemar. 1993-ban olyan búzacsíra-kivonatot állított elő, amelyről bebizonyosodott, hogy a benzokinonokat optimális mennyiségben és arányban tartalmazza ahhoz, hogy szignifikáns mértékben gátolja, citosztatikumokkal együtt alkalmazva megakadályozza malignus tumorok áttétképzését. Az Avemar hatásmechanizmusával kapcsolatosan a mai napig mintegy tíz, jól definiált, széles spektrumú daganatellenes hatást írtak le. A szabadalmazott készítmény a világ tíz országában van jelen. Az Amerikai Egyesült Államokban 2006-ban elnyerte a NutrAward díjat, amelyet létesítése óta először ítéltek oda európai innovációnak. Hidvégi Máté 10 magyar szabadalmi bejelentésben szerepel feltalálónaként, ebből 3 megadott szabadalom.

SIPOS JÓZSEF, okl. gépészmérnök, magyar és európai szabadalmi ügyvivő

1970 és 1974 között állami ösztöndíjasként a Freibergi Bányászati Akadémián (Bergakademie Freiberg) végezte felsőfokú tanulmányait, ahol kalorikus mérnöki diplomát szerzett. Szűkebb szakterülete a gáz- és olajtüzelés volt.

1974-től 1977-ig a Prometheus Tüzeléstechnikai Vállalat gázgőszervizében, majd légzéstechnikai részlegénél dolgozott. Innen került 1977-ben a Danubia Szabadalmi és Védjegy Irodába, ahol a megfelelő továbbképzések elvégzése után 1981-ben szabadalmi ügyvivői minősítést szerzett. Szabadalmi ügyvivőként a legkülönbözőbb szakterületekhez tartozó gépészeti találmányok szabadalmaztatásával foglalkozott és foglalkozik, többek között tüzelőberendezések, bányászati berendezések, mezőgazdasági eszközök és építőipari megoldások szabadalmaztatásával. Kiváló német nyelvismerete mellett munkájában rendszeresen használja az angol és a francia nyelvet is. Évtizedek óta ápolt finn nyelvtudása révén különösen szoros és gyümölcsöző kapcsolatokat tart fenn különböző finn szabadalmi irodák munkatársaival. Műszaki és iparjogvédelmi tudása, korrekt és alapos munkája az ügyfelek és a hatósági partnerek körében is elismerést szerzett számára. Tagja a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamarának, a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesületnek, valamint több külföldi szakmai szervezetnek.

DR. VEDRES ANDRÁS, okleveles vegyész, a Magyar Feltalálók Egyesületének főtítkára, a Feltalálók Egyesületének Nemzetközi Szövetsége (IFIA) elnöke

Csaknem három évtizedes (1963–1991) gyógyszerkémiai és ökológiai kutatópályáját 23 szabadalom fémjelzi. Kétszer nyerte el „Az év feltalálója” címet, számos külföldi és nemzetközi kitüntetés elismertje, 1996-ban az ENSZ Szellemi Tulajdon Világszervezetének aranyérmével tüntették ki.

A Magyar Feltalálók Egyesületének megalapítását 1989-ben kezdeményezte, s annak a kezdetektől főtítkára. Az elmúlt másfél évtizedben közel száz külföldi kiállítás, találmányi szalon és innovációs fórum hazai részvételét koordinálta. Az immár hat, általa szervezett „GENIUS-rendezvényel” – találmányi vásárral, feltalálólimpiával – Budapest ismert és elismert innovációs házigazdává vált a világ feltalálóinak társadalmában. Az IFIA, több mint 80 ország feltalálószervezetének szövetsége a 2006 és 2010 közötti időszakra elnökévé választotta.

Munkásságának érdekvédelmi és infrastruktúrateremtő jelentősége, az alkotótevékenység támogatásáért folytatott lankadatlan erőfeszítései számos közéleti és szakmai kezdeményezéssel kötötték össze személyét; szervezői teljesítménye meghatározóan hozzájárult hazánk nemzetközi innovációs elismertségéhez.

A JEDLIK ÁNYOS-DÍJ

kitüntetettjei

2008

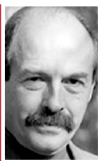
DR. ANTALFFY-ZSÍROS ANDRÁS okl. villamosmérnök, jogász, a Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda munkatársa

Antalffy-Zsíros András villamosmérnöki diplomáját a Budapesti Műszaki Egyetemen szerezte 1977-ben. 1982-ben csatlakozott a Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft. jogelődjéhez. Széles körű műszaki ismeretekkel rendelkezik, és eredményesen tevékenykedik a villamosság és a fizika szerteágazó és egymástól távol eső területein is. Tanulmányozta és a szakmai köröknek interpretálta egyebek között az egyes szabadalmi rendszerek eltérő gyakorlatát a számítógéppel megvalósított találmányok és a számítógépi programalkotások jogi oltalma kérdéskörében. Iparjogvédelmi ügyfélképviseleti tevékenységében jogi képzettsége is segíti. Mind az általa képviselt ügyfelek, mind más, partnerei kiemelkedően hozzáértőnek, lelkiismeretesnek és együttműködőnek ismerhették meg, magas színvonalú tevékenysége számos innovatív sikerhez járult hozzá.

DR. GÖNCZI CSABA okl. vegyészmérnök, műszaki doktor, a Chinoin Zrt. (Sanofi-Aventis Csoport) vezető kutatója, a Szintetikus Fejlesztési Laboratórium vezetője

Vegyészmérnöki diplomáját 1967-ben szerezte, 1975 óta műszaki doktor. A Chinoin Zrt.-nél, illetve jogelődjénél 1957 óta dolgozik; 2001 óta a Szintetikus Fejlesztési Laboratórium munkáját irányítja. Kiemelkedően sikeres, gyakorlatorientált kutató. Feltalálóként szerepelt ötvenöt szabadalomban, illetve szabadalmi bejelentésben, amely találmányok többsége megvalósult a gyakorlatban. Jelentős érdemeket szerzett a Myoflexin, Novaseptyl, Xavin, Benomyl és Albendazol gyógyszerek szabadalmakkal védett ipari szintézisének kidolgozásában és megvalósításában. Irányításával dolgozták ki három jelentős, eredeti molekula szintézisét és méretnövelését. E vegyületek környezetbarát, hatékony szintézismegoldása tovább erősíti a Chinoin preklinikai fejlesztési részlegének megbecsülését a Sanofi-Aventis vállalatcsoporton belül. Gönczi Csaba aktívan közreműködik az MTA Heterociklusos, továbbá Gyógyszerkémiai és Gyógyszertechnológiai Munkabizottságának munkájában. Kutatói, feltalálói tevékenységét 1972-ben a Kiváló Feltaláló kitüntetés arany fokozatával ismerték el.

DR. KÉRI GYÖRGY okl. vegyész, biológiai professzor a Semmelweis Egyetemen, a Vichem Chemie Kutató Kft. ügyvezető igazgatója

Vegyészdiplomáját 1973-ban szerezte az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Pályája mindvégig az MTA Peptidkémiai Kutatócsoportjához, illetve a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézetéhez kötődött. Nemzetközi viszonylatban először sikerült előállítania és hatástanilag jellemeznie tumorszelektív hatású, jeltovábbítást gátló peptidhormon származékokat. Többek között olyan tumorszelektív szomatosztatin peptid analógot fejlesztett ki, amely jelentős tirozinkináz-gátló és programozott sejthalált indukáló, illetve in vitro és in vivo tumorgátló hatásokkal rendelkezik. Ennek a hatóanyagának a hasznosítására 1992-ben Magyarországon az elsők között alakított biotechnológiai céget. Tumorelleses hatóanyagát hazánkban Klinika II. fázisig fejlesztették, és sikeresen alkalmazták. Létrehoztak továbbá egy több mint 12 000 tagból álló kinázgátlómolekula-könyvtárat és egy alapvetően új, vezető molekulakereső technológiát. Ehhez kapcsolódóan szabadalmaztattak egy hatóanyag-molekula-optimalizációs módszert. Kéri György igen jelentős publikációs és tudományos közéleti tevékenységet folytat. Cikkei 128 nemzetközi szaklapban jelentek meg, publikációinak száma 354. Húsz magyar és negyvenkét külföldi szabadalomban, illetve szabadalmi bejelentésben szerepelt feltalálónként.

KÜRTÖS JÓZSEF okl. építőmérnök, vízepítő szakmérnök, főosztályvezető-helyettes, Magyar Szabadalmi Hivatal, Szabadalmi Főosztály

Tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán végezte 1971-ben. Pályafutását a mezőgazdasági vízgazdálkodás területén kezdte, a Vízügyi Szervezési- és Számítástechnikai Irodában, majd az Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezetben. Az Országos Találmányi Hivatalhoz 1978-ban csatlakozott. Szabadalmi elbíráló, majd 1985-től az Építő- és Könnyűipari Osztály vezetője lett. 1994 óta a Mechanikai és Villamossági Szabadalmi Főosztály, majd az egyesített Szabadalmi Főosztály főosztályvezető-helyettese.

Felsőfokú iparjogvédelmi szakképesítést szerzett, három idegen nyelvet beszél. Kürtös József a hivatalnál eltöltött három évtizedes tevékenysége nyomán mára a hazai iparjogvédelem meghatározó személyisége lett. Elméleti felkészültsége és jogalkalmazási múltja alkalmassá tette nemcsak a szakterület változásainak nyomon követésére, azok befolyásolására is. Eredményes munkát végzett mind hazánk iparjogvédelmi szabályozásának európai integrációjával, mind pedig a közigazgatás korszerűsítésével összefüggő feladatokban. A korszerű szabadalomengedélyezési szerepkör kialakítása mellett a műszaki innovációt támogató iparjogvédelmi szolgáltatási tevékenység egyik kezdeményezője. A Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület Szabadalmi Szakosztályának vezetőjeként sokat tesz a szellemi tulajdon-védelem fejlesztéséért és kultúrájának terjesztéséért.

DR. VÁRHELYI OLIVÉR jogász, főosztályvezető, Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Európai Unió Jogi Főosztály

Várhelyi Olivér szakmai pályafutását kezdettől fogva végigkísérték a magyar szellemi tulajdonvédelmi rendszer európai integrációjával kapcsolatos feladatok. 1996-tól kezdődően az európai uniós ügyekért felelős központi államigazgatási szerveknél, később pedig a Magyar Köztársaság Európai Unió melletti Állandó Képviselőtén – a Jogi Szolgálat vezetőjeként – meghatározó szerepet töltött be a Csatlakozási Szerződés iparjogvédelmi rendelkezéseinek kidolgozásában, a róluk való tárgyalásban éppúgy, mint a megszövegezésükben. A csatlakozás óta a magyar érdekek hatékony képviselőjeként vesz részt a szellemi tulajdon területén folyó közösségi jogalkotásban. Az elmúlt két évben az igazságügyi tárca európai uniós jogi főosztályának vezetőjeként több iparjogvédelmi és szerzői jogi jogszabály előkészítésében töltött be kulcsszerepet. Ennek során kiváló és hatékony együttműködést alakított ki a Magyar Szabadalmi Hivatallal. A közel másfél évtizedes közszolgálat mellett több magyar egyetem jogi karán oktatott európai jogot – mind a graduális, mind a posztgraduális képzésben.

HONORIS CAUSA JEDLIK ÁNYOS-DÍJAT

k a p t a k

DR. HAJTÓ ÖDÖN okl. mérnök, műszaki doktor, a magyar Mérnöki Kamara alapító elnöke

DR. MESKÓ ATTILA Állami Díjas geofizikus, egyetemi tanár, akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtitékára